وانەی ٧٤: ڕووناکی جیهان

یۆحەنا ٨ و ٩

لە وانەی ڕابردووماندا، بینیمان چۆن کاهینەکان و مالمەکان و فەریسیەکان هەوڵیان دا عیسا دەستگیری بکەن تاکو بیکوژن. بەڵام کەس نەیتوانی عیسا بگرێت چونکە کاتی دیاری کراوی خودا بۆ مردنی ئەو وەك قوربانی بۆ گوناه هێشتا نەهاتبوو. ئەمڕۆ بەردەوام دەبین لە خوێندنەوەی ئینجیل و گوێمان لێ دەبێت چۆن عیسا سەرزەنیشتی ئەوانەی دژی بوون کرد و چۆن پیاوێکی چاککردەوە کەوا لە کاتی لەدایك بوونیەوە کوێر بوو. وانەی ئەمڕۆمان بە ناوی (ڕووناکی جیهان)ـە.

لە بەشی هەشتەمی ئینجیلی یۆحەنا دەخوێنینەوە: (یۆحەنا ٨) [٢] لە بەرەبەیاندا (عیسا) گەڕایەوە پەرستگا، هەموو خەڵک هاتنە لای و ئەویش دانیشت و فێری دەکردن ... [١٢] دیسان عیسا قسەی بۆ کردن و فەرمووی: (منم ڕووناکی جیهان. ئەوەی دوام بکەوێت هەرگیز بە تاریکیدا ناڕوات، بەڵکو ڕووناکی ژیانی دەبێت.) [١٣] جا فەریسییەکان پێیان وت: (تۆ شایەتی بۆ خۆت دەدەیت. شایەتییەکەت ڕاست نییە.) [١٤] عیساش پێی فەرموون: (تەنانەت ئەگەر من شایەتی بۆ خۆم بدەم، شایەتییەکەم ڕاستە، چونکە دەزانم لەکوێوە هاتووم و بۆ کوێ دەڕۆم... [٢٣] ... (ئێوە هی خوارەوەن، من هی سەرەوەم. ئێوە هی ئەم جیهانەن، من هی ئەم جیهانە نیم. [٢٤] بۆیە پێم وتن: لەناو گوناهەکانتان دەمرن، چونکە ئەگەر باوەڕ نەهێنن من ئەوم، لەناو گوناهەکانتان دەمرن.) [٢٥] پێیان وت: (تۆ کێیت؟) عیسا پێی فەرموون: (ئەوەیە کە لە سەرەتاوە پێم وتوون... [٢٨] بۆیە عیسا پێی فەرموون: (کاتێ کوڕی مرۆڤتان بەرزکردەوە، ئەوسا دەزانن من ئەوم و لە خۆمەوە هیچ ناکەم، بەڵکو وەک باوکەکە فێری کردووم قسە دەکەم... [٣٢] ڕاستی دەناسن، ڕاستیش ئازادتان دەکات.)

[٣٣] وەڵامیان دایەوە: (ئێمە نەوەی ئیبراهیمین، هەرگیز کۆیلەی کەس نەبووینە. ئیتر چۆن دەفەرمووی: (ئازاد دەبن؟) [٣٤] عیسا وەڵامی دانەوە: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، هەر کەسێک گوناه بکات کۆیلەی گوناهە. [٣٥] کۆیلە تاهەتایە لە ماڵ نامێنێتەوە، بەڵام کوڕ تاهەتایە دەمێنێتەوە. [٣٦] ئەگەر کوڕەکە ئازادی کردن، ئەوا بە ڕاستی ئازاد دەبن. [٣٧] دەزانم لە نەوەی ئیبراهیمن. بەڵام هەوڵی کوشتنم دەدەن، چونکە وشەکەم لە ئێوەدا جێگەی نییە. [٣٨] چیم لەلای باوکم بینیوە دەیڵێم، ئێوەش چیتان لە باوکتانەوە بیستووە دەیکەن.)

[٣٩] وەڵامیان دایەوە: (باوکمان ئیبراهیمە.) عیساش پێی فەرموون: (ئەگەر کوڕی ئیبراهیم بوونایە، کردارەکانی ئیبراهیمتان دەکرد. [٤٠] بەڵام ئێستا هەوڵی کوشتنم دەدەن، چونکە من ئەو کەسەم ئەو ڕاستییەی لە خوداوە بیستم پێم وتن. ئەمەش ئیبراهیم نەیکردووە. [٤١] ئێوە کردارەکانی باوکتان دەکەن.)

جا پێیان وت: (بە زۆڵی نەبووین. یەک باوکمان هەیە کە خودایە.) [٤٢] عیسا پێی فەرموون: (ئەگەر خودا باوکتان بووایە، منتان خۆشدەویست، چونکە لە خوداوە دەرچووم و هاتووم. لە خۆمەوە نەهاتووم، بەڵکو ئەو ناردوومی. [٤٣] بۆچی لە قسەکانم تێناگەن؟ چونکە ناتوانن گوێ لە وشەکەم بگرن. [٤٤] ئێوە لە ئیبلیسی باوکتانن، دەتانەوێت بە ئارەزووەکانی باوکتان بکەن. ئەو لە سەرەتاوە بکوژ بووە، لە ڕاستیدا نەچەسپا، چونکە ڕاستی لەودا نییە. کاتێکیش درۆ دەکات، باسی شتی خۆی دەکات، چونکە درۆزنە و باوکی درۆیە. [٤٥] بەڵام چونکە ڕاستی دەڵێم باوەڕم پێ ناکەن! [٤٦] کامەتان دەتوانێت گوناهێکم لەسەر بسەلمێنێ؟ جا ئەگەر ڕاستی دەڵێم، بۆچی باوەڕم پێ ناکەن؟ [٤٧] ئەوەی لە خوداوەیە، گوێ لە وتەی خودا دەگرێت. بۆیە ئێوە گوێ ناگرن، چونکە لە خوداوە نین.)

[٤٨] جولەکەکان پێیان وت: (ئایا ئێمە ڕاست ناڵێین کە تۆ سامیرەیی و ڕۆحیپیست هەیە؟) [٤٩] عیسا وەڵامی دایەوە: (من ڕۆحی پیسم تێدا نییە، بەڵام ڕێزی باوکم دەگرم و ئێوەش سووکایەتیم پێ دەکەن. [٥٠] داوای شکۆ بۆ خۆم ناکەم، بەڵام هەیە بۆم داوا دەکات و حوکم دەدات. [٥١] ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر یەکێک وشەکانم بپارێزێت هەرگیز مردن نابینێت.) [٥٢] جولەکەکان پێیان وت:

(ئێستا زانیمان ڕۆحی‌پیست هەیە. ئیبراهیم و پێغەمبەران مردن، کەچی تۆ دەڵێی: (ئەگەر یەکێک وشەکانم بپارێزێت هەرگیز تامی مردن ناکات.) ٥٣ ئایا تۆ لە ئیبراهیمی باوکمان گەورەتری کە مرد؟ پێغەمبەرانیش مردن. خۆت بە چی دادەنێیت؟) ٥٤ عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەگەر خۆم شکۆدار بکەم، ئەوا شکۆیەکەم هیچ نییە. باوکمە کەوا شکۆدارم دەکات، ئەوەی ئێوە دەڵێن خودامانە، ٥٥ کە نایناسن. بەڵام من دەیناسم. ئەگەر بڵێم نایناسم، وەک ئێوە دەبمە درۆزن. بەڵام دەیناسم و وشەکەی دەپارێزم. ٥٦ ئیبراهیمی باوکتان دڵشاد بوو کە ڕۆژی من ببینێت، جا بینی و دڵخۆش بوو.) ٥٧ جولەکەش پێیان وت: (تۆ جارێ پەنجا ساڵ نیت و ئیبراهیمت بینیوە؟) ٥٨ عیسا پێی فەرموون: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، پێش ئەوەی ئیبراهیم لەدایک ببێت، من هەم.) ٥٩ ئەوسا بەردیان هەڵگرت تاکو بەردبارانی بکەن، بەڵام عیسا خۆی شاردەوە و لە پەرستگاکە دەرچوو.

(یۆحەنا ٩) ١ کاتێ تێدەپەڕی، پیاوێکی بینی کە بە زگماک نابینا بوو، ٢ قوتابییەکانی لێیان پرسی، وتیان: (ڕابی، کێ گوناهی کردووە، ئەم پیاوە یان دایک و باوکی، وا بە زگماک نابینایە؟) ٣ عیسا وەڵامی دایەوە: (نە ئەمە گوناهی کردووە نە دایک و باوکیشی، بەڵکو تاکو کارەکانی خودای تێدا دەربکەوێت. ٤ تاکو ڕۆژە لەسەرمانە کاری ئەوە بکەین کە ناردوومی. ئەگینا شەو دادێت و کەس ناتوانێت کاری تێدا بکات. ٥ ئەوەندەی لە جیهاندام، منم ڕووناکی جیهان.)

٦ ئەمەی فەرموو و تفی لەسەر زەوی کرد، بە تفەکە قوڕی گرتەوە، بە قوڕەکەش چاوی سواخ دا. ٧ پێی فەرموو: (بڕۆ لە گۆمی سیلوام (واتا: نێردراو) خۆت بشۆ.) جا ڕۆیشت، شۆردی و بە چاوکراوەیی هاتەوە. ٨ ئینجا دراوسێ و ئەوانەی پێشتر بینیبوویان سواڵ دەکات وتیان: (ئەمە ئەوە نییە دادەنیشت و سواڵی دەکرد؟) ٩ هەندێک وتیان: (خۆیەتی.) هەندێکی دیکە وتیان: (نەخێر، بەڵام لەو دەکات.) ئەویش دەیووت: (من ئەوم.) ١٠ ئینجا پێیان وت: (ئەی چۆن چاوت کرایەوە؟) ١١ وەڵامی دایەوە: (پیاوێک پێی دەووترێ عیسا، قوڕی گرتەوە و چاومی سواخ دا، پێی فەرمووم: (بڕۆ لە گۆمی سیلوام خۆت بشۆ.) منیش ڕۆیشتم، شۆردم و بینیم.) ١٢ پێیان وت: (ئەو لەکوێیە؟) وتی: (نازانم.)

١٣ جا ئەوەی پێشتر نابینا بوو بردییانە لای فەریسییەکان. ١٤ ئەو ڕۆژەی عیسا قوڕەکەی گرتەوە و چاوی کردەوە شەممە بوو. ١٥ فەریسییەکانیش لێیان پرسی چۆن بینیت. پێیووتن: (قوڕی خستە سەر چاوم، منیش شوشتم و دەبینم.) ١٦ هەندێک لە فەریسییەکان وتیان: (ئەم پیاوە لە خوداوە نییە، چونکە شەممە ناپارێزێت.) بەڵام هەندێکی دیکە وتیان: (چۆن پیاوێکی گوناهبار دەتوانێت نیشانەی ئاوا بکات؟) ئیتر دووبەرەکییان تێدابوو. ١٧ دیسان بە نابیناکەیان وت: (تۆ دەربارەی ئەو چی دەڵێی، چونکە چاوی تۆی کردەوە؟) وتی: (پێغەمبەرە.)

١٨ جولەکە باوەڕیان نەکرد کە ئەمە نابینا بووە و وا دەبینێت، تاکو دایک و باوکی ئەوەیان بانگ‌کرد کە دەبینێت. ١٩ لێیان پرسین: (ئایا ئەمە کوڕتانە کە دەڵێن بە زگماک نابینا بووە؟ ئەی ئێستا چۆن دەبینێت؟) ٢٠ دایک و باوکی وەڵامیان دایەوە: (دەزانین ئەمە کوڕمانە و بە زگماک نابینا بوو. ٢١ بەڵام نازانین ئێستا چۆن دەبینێت، یان نازانین کێ چاوی کردۆتەوە. لە خۆی بپرسن، بەتەمەنە، باسی خۆی دەکات.) ٢٢ دایک و باوکی لە ترسی جولەکە ئەمەیان وت، چونکە جولەکە تەگبیریان کردبوو هەر کەسێک دانبنێت کە عیسا مەسیحەکەیە، لە کەنیشت دەریدەکەن. ٢٣ بۆیە دایک و باوکی وتیان: (بەتەمەنە، لە خۆی بپرسن.)

٢٤ دیسان فەریسییەکان ئەو پیاوەی پێشتر نابینا بوو بانگیان کرد و پێیان وت: (خودا شکۆدار بکە ! دەزانین ئەم پیاوە گوناهبارە.) ٢٥ کابرا وەڵامی دایەوە: (ئەگەر گوناهبارە، نازانم، یەک شت دەزانم، نابینا بووم و ئێستا دەبینم.) ٢٦ بۆیە پێیان وت: (چی لێ‌کردیت؟ چۆن چاوی تۆی کردەوە؟) ٢٧ وەڵامی دانەوە: (پێم وتن گوێتان لێ نەگرتم. بۆچی دیسان دەتانەوێ ببیستن؟ ئێوەش دەتانەوێ ببنە قوتابی ئەو؟) ٢٨ جنێویان پێی‌دا و وتیان: (تۆ قوتابی ئەویت! بەڵام ئێمە قوتابی موساین. ٢٩ دەزانین خودا قسەی لەگەڵ موسا کرد، بەڵام نازانین ئەمە لەکوێوە هاتووە.)

[٣٠] کابرا وەڵامی دانەوە: (ئەمە شتێکی سەیرە! ئەو چاوی کردوومەتەوە، ئێوەش نازانن لەکوێوە هاتووە. [٣١] دەزانین خودا گوێ لە گوناهباران ناگرێت، بەڵام ئەگەر یەکێک لەخواترس بێت و بە خواستی بکات، ئەوا گوێی لێ دەگرێت. [٣٢] هەرگیز نەبیستراوە یەکێک چاوی مرۆڤێکی بە زگماک نابینای کردبێتەوە. [٣٣] ئەگەر ئەم کەسە لە خوداوە نەبێت، نەیدەتوانی هیچ بکات.) [٣٤] پێیان وت: (تۆ بە تەواوی لە گوناە لەدایک بوویت. تۆ فێرمان دەکەیت؟) جا دەریان‌کرد.

[٣٥] عیسا بیستی دەریان‌کردووە، دۆزییەوە و پێی فەرموو: (باوەڕ بە کوڕی مرۆڤ دەکەیت؟) [٣٦] کابرا وەڵامی دایەوە: (گەورەم، ئەو کێیە تاکو باوەڕی پێ بکەم؟) [٣٧] عیسا پێی فەرموو: (ئەوەی بینیت و ئەوەی لەگەڵت دەدوێت، ئەوە خۆیەتی.) [٣٨] ئەویش وتی: (گەورەم باوەڕ دەکەم.) ئینجا کڕنۆشی بۆ برد. [٣٩] عیسا فەرمووی: (بۆ حوکمدان هاتوومەتە ئەم جیهانە، تاکو ئەوانەی نابینن ببینن و ئەوانەی دەبینن کوێر بن.)

[٤٠] ئەوانەی لە فەریسییەکان بوون و لەگەڵی بوون کە گوێیان لەمە بوو، پێیان وت: (ئایا ئێمەش کوێرین؟) [٤١] عیسا پێی فەرموون: (ئەگەر کوێر بوونایە گوناهتان نەدەبوو. بەڵام ئێستا دەڵێن: (دەبینین،) بۆیە گوناهەکەتان دەمێنێتەوە.)

بەم شێوەیە پەروەردگار عیسا پیاوە کوێرەکەی بەزگماکی لەدایك بووبوو چاککردەوە و سەرزەنشتی فەریسیەکانی کرد لەبەر بیرە کوێرەکەیان. ئەم شارەزا ئایینیانە کوێریەکی وایان هەبوو کە خراپتر بوو لە کوێری ئاسایی. ئەوان دەیانتوانی ببینن، بەڵام نەیاندەویست ببینن، و لەبەر ئەوەش بوو بەردەیان لە عیسا دەگرت. ئەم پیاوە ئایینیانە بیری خۆیان داخستبوو بەرامبەر ڕاستی دەربارەی عیسا. نەیاندەویست باوەڕ بێنن کە ئەو مەسیحە و ڕووناکی جیهانە. نەیاندەویست باوەڕ بێنن کە عیسا پێش ئیبراهیم بوونی هەبوو، کەوا ئەو ئەو ووشەیە بوو کە لەلای خودا بوو لە سەرەتادا. نەیادەویست ڕاستی ببینن.

لە چیرۆکی ئەمەدا دوو جۆر خەڵکی کوێرمان بینی: ئەوانەی کوێرن لە چاوەکانیاندا و ئەوانەی کوێرن لە بیریاندا. تاریکی کوێری بیر خراپترە لە تاریکی کوێری چاو. ئەگەر چاوەکانت کوێر بن ناتوانی شتەکانی جیهان ببینی، بەڵام ئەگەر دڵ و بیرت کوێر بوون، ئەو کاتە ناتوانی لە شتی تاهەتایی تێبگەی!

ووشەی خودا فێرمان دەکات کە هەموو نەوەکانی ئادەم کوێری زگماکن– لەبیر و دڵەکانیان. لەبەر گوناهەکەی ئادەم هەمووان لە تاریکی گوناە و نەزانی لەدایك بووین. هیچ زانیاریمان نیە دەربارەی خودا و هیچ ئارەزوویەکی سرووشتیمان نیە بۆ ڕاستییەکەی. خۆمان لە ڕووناکی ووشەی خودا لادەبەین، وەك سیسرکە پەرت و بڵاودەبێتەوە کە گڵۆپ پێ دەکرێ، و ڕازین ژیانمان بژین لە تاریکیدا. بەداخەوە، زۆربەی نەوەکانی ئادەم لە تاریکی گوناە و نەزانی دەمرن. پێغەمبەر هۆشەع نووسیویەتی: (گوێ لە وشەی پەروەردگار بگرن...گەلەکەم لە نەزانین لەناوچوون. لەبەر ئەوەی تۆ زانینت ڕەتکردەوە، ڕەتتدەکەمەوە...!) (هۆشەع ٤: ١، ٦)

مزگێنیە خۆشەکە ئەوەیە کە خودا نایەوێ کەسمان لەناوبچین لە تاریکی گوناە و نەزانی. لەبەر ئەوە سەردانی جیهانمانی کرد بە ناردنی پەروەردگار عیسای مەسیح. پێغەمبەر زەکەریا دەربارەی پەروەردگار عیسا دووا وەك (خۆری هەڵاتوو) کەوا خودا دەینێرێ (تاکو بەسەر ئەوانەی لە تاریکی و لە سێبەری مەرگدا دانیشتوون بدرەوشێتەوە، بۆ ئەوەی پێیەکانمان بە ڕێگای ئاشتیدا ببات.) (لۆقا ١: ٧٩) پێغەمبەرانیش وەك ئەستێرە بوون کەوا شەو ڕۆشن دەکەنەوە، بەڵام عیسای مەسیح وەك خۆری هەڵاتووە، ژیان و ڕووناکی دێنێ بۆ هەموو ئەوانەی باوەڕی پێ دێنن. خودا چەن ڕۆژی درووست کردووە بۆ ئەوەی جیهانمان ڕووناك بکاتەوە؟ تەنها یەك. خودا چەن ڕزگاری دەری نارد لە ئاسمانەوە تاکو گوناهباران ڕزگار بکات لە تاریکی گوناە و ئاگری تاهەتایی؟ تەنها یەك. بەڵام زۆربەی نەوەکانی ئادەم لەم شتە تێ ناگەن، و لەبەر ئەوەشە تائێستا لەناو تاریکی گوناهدا دێن و دەچن. نووسراوی پیرۆز ئەوە ڕادەگەێنێ سەبارەت بە پەروەردگار عیسای مەسیح، کاتێ دەفەرموێ: (ڕووناکیەکەش لە تاریکی‌دا دەدرەوشێتەوە و تاریکییەکە تێی‌نەگەیشت... ئەو لە جیهان‌دا بوو، جیهانیش بەو بەدیهات، کەچی جیهان نەیناسی.) (یۆحەنا ١: ٥، ١٠)

ئایا پەروەردگار عیسا چاو و بیر و دڵتی کردۆتەوە؟ یاخود هێشتا لەناو تاریکی گوناە و نەزانی دێی و دەچی؟ لە دیراسەتی داهاتوو بەردەوام دەبین لە خوێندنەوەی ئینجیل و دەبینین چۆن شکۆمەندی خودا لە عیسادا درەوشایەوە وەك خۆر.

خوداش بەرەکەتدارت بکات کاتێ سەرنجی ئەم ڕاگەیاندنەی پەروەردگار عیسا دەدەن: (منم ڕووناکی جیهان. ئەوەی دوام بکەوێت هەرگیز بە تاریکیدا ناڕوات، بەڵکو ڕووناکی ژیانی دەبێت.) (یۆحەنا ٨: ١٢)

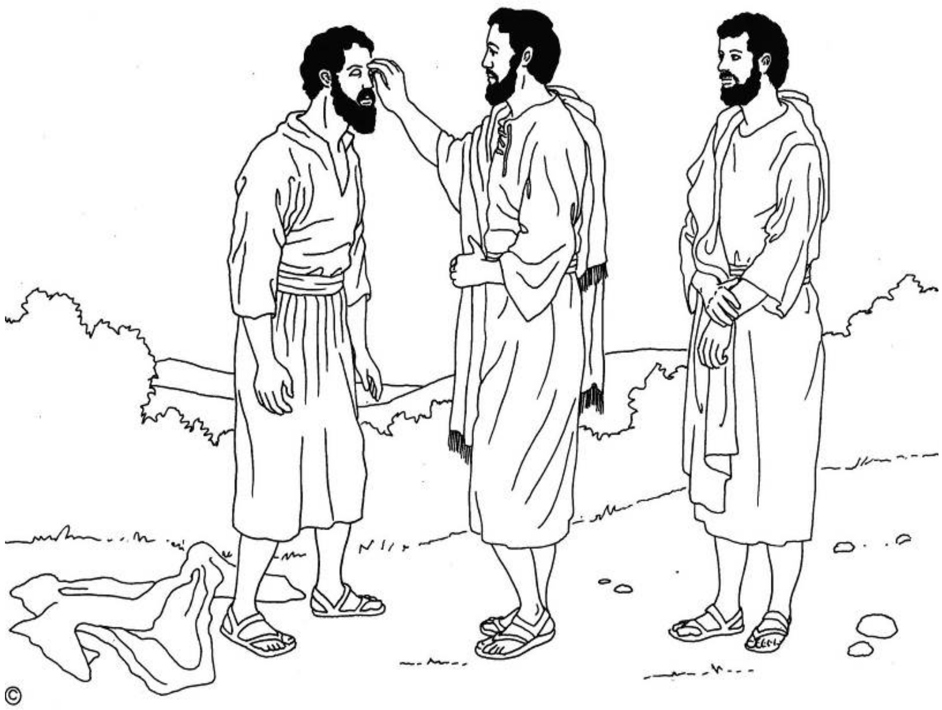

گرنگترینی پرسیارەکانی ئەم وانەیە:

١. خودا چەن ڕۆژی درووست کردووە بۆ ئەوەی جیهانمان ڕووناك بکاتەوە؟

٢. خودا چەن ڕزگاری دەری نارد لە ئاسمانەوە تاکو گوناهباران ڕزگار بکات لە تاریکی گوناە و ئاگری تاهەتایی؟

٣. ئایا پەروەردگار عیسا چاوی بیر و دڵتی کردۆتەوە؟ یاخود هێشتا لەناو تاریکی گوناە و نەزانی دێی و دەچی؟

ڕێگای ڕاست و دروستی:
وەرزی خوێندنەوەی کتێبی پیرۆز
(٢٠١٦)
Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013
Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011
ئەم خوێندنەوە لە {***The Way of Righteousness*** by Paul Bramson, 1998} بەخەش کراوەتە.
بەرهەم هێنەر: کۆمەڵەی ڕێگای ڕاستودروستی
rrd2011@yahoo.com   www.rrdk.org